

PIÁRFUTÁR

A Dugonics András Piarista Gimnázium Lapja

2006. január, IV. évfolyam I. szám

Farsangi örömünk: a hal

A farsangi tánchoz nem sok közünk van (legfeljebb ahhoz a tánchoz, amelyet a terített asztal láttára vagy pohárral a kezükben járnak el a jókedvű emberek – mikor virsli- vagy perecokszorút akasztanak a nyakukba a téli vásár lacikonyháján), de annál több közünk van a farsangi táncot előidéző hangulatsinálókhoz, így a jó ételekhez és italokhoz.

Az ételek közül hátrázottan a halak dominálnak farsangban. (A disznótor már bőjt előtt nagy ártatlannul igyekszik eltűnni, mintha semmi köze se lett volna a tél mértéktelenségeihez.) De a hal

olyan természetű jószág, hogy akár a befagyott folyóban, akár a kalendáriumban átsiklik a húsos időből a bőjtös napokba, farsangi gyertyaszentelőtől, húshagyókeddtől, amikor a hal igazában megkezdi uralmát – hamvazószerdába.

A folyókon ugyan még korántse látni az olvadást, a Felső-Tiszán mindennap léket kell vágni, hogy a kecségét megfoghassuk villámgyors útjában; február közepe derék téli időnek számít Magyarországon, pláne olyan esztendőben, amikor későn kezdődött a tél; itt-ott még egy kései hófúvás is meglátogatja azokat, akik már nagy bátran utaznak szánkójukon vagy szekerükön az utolsó bálókra, amelyeket mindenhol lebonyolítanak: – ilyenkor bizony meg kell elégedni a farsangi halak közül a zsebben cipelt szardíniával vagy az útszéli fogadós

hagymás heringjével, mert az igazi jó paprikás halat nem tudják készíteni más háznál, mint ahová indultunk, de a hófúvás megakadályozott. Olyan egyszerű ezt a halpaprikást csinálni, mikor hivatalos receptjét hallják (amely legrövidebben így hangzik):

„Többféle halat veszünk, egyenlő darabokra vágjuk, másfél óráig sóban hagyjuk állni, aztán lábasban bőven hagymát finomra vágva, vajon kissé megpárolunk, adunk jó késhegynyi paprikát bele, aztán a halat félóráig fedő alatt pároljuk, végre egy kanál vizet és tejfölt öntünk rá. Mikor forrt, asztalra adjuk.”

Ugyebár ez úgy hangzik, mint az egyszerű, csak a gyanakvó fantázia gondolna valamely „pisztráng-ra” a többféle hal emlegetésénél, mert mégis csak biztosabb volna, ha tudnánk, hogy miféle halakat vegyünk. „Semmi esetre se a nemes halakat, a kecségét, a pisztrángot, a fogast; hanem elégedjünk meg a harsával, potykával, csukával a paprikásnál” – mondják a tanácsadók, mert halfőzéshez minden ember értene, holott az ötszázadik tudja igazában.

E jó tanácsadók okozzák, hogy nem élvezhetjük egyszerű halpaprikásnak a legnemesebb halakat, pedig tán ez volna a halpaprikás titka.

Krúdy Gyula

Tarbay Ede:

Farsangi maskarák

Három lyukas
vicsori fogas,
kivájt belü sárga tök,
mi volnánk az ördögök.

Három fehér
tollas pucér
inges, réklis szárnyasok,
mi lennénk az angyalok.

Azt kívánjuk reggel-este,
vidám kedvvel
feküdjenek, keljenek
e házban az emberek.

Fazekukban pulyka,
kappan,
mindenféle jó főjjön,
kéményük is füstöljön.

A SZEPI Press jelenti

Gimnáziumunk várja minden általános iskolás diák jelentkezését 6 ill. 4 évfolyamos képzésünkre, valamint a **nyelvi előkészítő évfolyamunkra**. Információk, határidők és feladatok, valamint a letölthető jelentkezési lapok a www.szepi.hu honlapunkon elérhetőek.

A félévi bizonyítványokat január 27-én, pénteken az osztályfőnököktől kapják meg diákjaink.

Február 3-án szülői fogadóórát tartunk. A tanárokhoz bejelentkezni a szokásos módon – honlapunkon, vagy iskolánk titkárságának telefonszámán – lehet.

Iskolánk és a Karolina Gimnázium végzős diákjainak közös szalagavató bálja február 4-én kerül megrendezésre gimnáziumunk tornacsarnokában.

Szűnet: február 6. és 10. között. A szűnet utáni első tanítási nap: február 13.

A tizenkettedik évfolyamosoknak február 15-ig kell jelentkezniük az érettségi vizsgákra. Ezzel kapcsolatban az osztályfőnököktől, vagy a titkárságon kaphatnak felvilágosítást.

Idén február 18-19-én rendezzük a SZEPI-Kupa teremlabdarúgó-tornát.

DUGONICS ANDRÁS ALAPÍTVÁNY

KÉRJÜK, TÁMOGASSA
ADÓJÁNAK 1 %-ÁVAL
ALAPÍTVÁNYUNKAT!

SZÁMLASZÁM:

1 0 2 0 1 0 0 6 - 5 0 0 4 3 3 4 1

COMENIUS 1

Korábban beszámoltunk a sikeres pályázatról, melynek keretében komoly munka folyik, hogy egy iskolafejlesztési projekt keretei között minél jobban megismerjük a partneriskolákat, tanáraikat, diákjaikat, elképzeléseiket az oktatási módszerekről és ők is megismerjenek minket.

A következő feladat, hogy felkészüljünk a norvég útra, s így Rjukanban is hasonlóan hasznosan töltsük el az időt, mint Włocławekben, Lengyelországban. Keresünk érdeklődő diákokat, tanárokat és most már szülőket is, akik szívesen vállalnak részt a munkában. Angyal tanár úr ötlete volt, hogy legyen egy-egy tudósító, aki a partneriskolák újságjaiba írna cikkeket iskolánk eseményeiről, (bálok, előadások, március 15., évfordulók, Bartók-év) ki-ki érdeklődésének megfelelő témát választva... Ezeket a magyar és angol nyelvű cikkeket elküldjük a partnereknek az ő újságjukba, és megjelennek az iskola www.szepi.hu/comenius honlapján is.

Nagyobb lélegzetű munka az óratervezetek készítése magyar nyelven az egyes tantárgyakhoz, amelyeket lefordítunk angolra. Ezeket az órákat a tartalomalapú oktatás előmozdítása érdekében feltesszük a honlapra, hogy a külföldi partnerek letölthessék és kipróbálhassák azokat angol nyelven a nyelvi órákon, és az anyanyelvükre lefordított órákat saját szaktanáraik is használhassák. Minden ilyen óra valamilyen nemzeti sajátosságot, jellegzetes dolgot tartalmaz majd (népdalok, Kodály-módszer, Bartók Béla, 1956, forradalmak és más fontos történelmi ese-

mények, Magyarország földrajzi sajátosságai, magyar tájak, örökségvédelem a nemzeti parkokban, fizikai kísérletek, amelyek nagy magyarokat idéznek, feltevések, találmányok működése, híres magyar írók és költők és hasonló témák).

Keresünk tehát olyan tanár kollégákat, akik szeretnék tanóráikat közzé tenni, annak anyagát más európai ország tanáraival, diákjaival megismertetni. Ebben a munkában a diákok is bekapcsolódnak, hatékony munkával segítve a közös sikert.

Készítünk az iskolában egy Comenius-sarkot, ahol minden információ részletesen megtalálható. Tervezzük, hogy a pályázat második ciklusában lesznek vendégtanárok a partnerek iskoláiból, akik igyekeznek még jobban megismertetni velünk iskolájuk törekvéseit, ötleteiket, tapasztalataikat, saját helyzetüket az Európai Közösségben.

Minden csütörtökön fél háromkor lesz foglalkozás, megbeszélés, ahol előkészítjük a norvég és az északi utat, valamint figyelemmel kísérjük a projekt további tevékenységeit, megvalósítjuk a közös elképzeléseket.

Lehetőség lesz arra is februártól, hogy a tanárok egy angol nyelvi kommunikációs tréningen vegyenek részt heti egy alkalommal, hogy gyakorolhassanak és fejlődjön a szókinésük is. Használjuk ki a pályázat adta lehetőségeket!

További információk: psik@szepi.hu

Sík Péter

Piarista bál – ötödször

Az elmúlt öt esztendőhöz híven most is a farsangi időszak nyitányaként rendeztük meg iskolánk alapítványi bálját. Ebben az évben január 13-ra, péntekre esett ez az alkalom. Több mint kétszázötvenen jöttek el; úgy látszik nem babonások az emberek. Külön öröm számunkra, hogy elmúlt tíz esztendőben végzett öregdiákjaink közül sokukkal találkozhattunk ezen az estén, akik feleségeikkel, barátaikkal báloltak.

Egész estét betöltően, nagyon színvonalasan muzsikált a One Door együttes. A vacsorát helyi erőkből oldottuk meg. Konyhai dolgozóink első osztályú színvonalon készítették el a svédasztalos vacsorát.

A találkozás, barátkozás mellett a bál másik célja, hogy iskolánk alapítványát anyagilag is támogassa. Többen vásároltak támogató jegyet, míg mások értékes tombolákat ajánlottak fel. Az 1500 tombolajegy nagyon rövid idő alatt elfogyott. A fődíj az elmúlt évekhez hasonlóan

idén is nagy meglepetést okozott. A kollégium igazgatója került kisorsolásra, amely nem kis derűtséget keltett a teremben.

A bál tiszta bevétele:

683 000 Ft volt. Ez rekordösszegnek számít, át is utaltuk az alapítvány számlájára.

Köszönjük hogy eljöttek, és hogy ezzel támogatották alapítványunkat.

Jövőre, farsangkor újból várunk mindenkit!

Angyal László

Fotó: Tóth Ilona

Cél: egy piarista közösség

Szilvásy László igazgató úr báli beszéde

TISZTELT BÁLOZÓ KÖZÖSSÉG, KEDVES BARÁTAINK!

Ötödik alkalommal rendezzük meg iskolánk alapítványi bálját, amely, ennyi év után már kimondhatjuk, hagyománnyá kezd válni. Amikor első alkalommal gondolkodtunk a megszervezésén, bizonytalanok voltunk benne, hogy vajon lesz-e érdeklődés, egyáltalán hogyan fogadják majd a szülők az új kezdeményezést. A célja sem volt egészen világos: vajon elsősorban az adománygyűjtés a cél vagy inkább az együttlételet segítse elő. Az első bál után megfogalmaztuk: ez nagyon jó volt, mert a résztvevők – szülők és tanárok – jól érezték magukat, és ebben a kötetlen formában jó volt együtt lenni. A bál célja ezzel egyértelművé lett: azoknak a báli együttünneplése, akiknek van valamilyen kapcsolódása iskolánkhoz. Ugyanakkor nem hallgathatjuk el, hogy egy iskolai bálnak a másik célja: hozzájárulni céljaink eléréséhez anyagiakkal. Ezt a másodlagos célt a mi rendezvényünknek először tavaly sikerült megvalósítania, amikor is tiszta bevételünk közel 600.000 forint volt, ami már jelentős segítségnek számít ilyen, az oktatásra nézve nehéz időkben. Mindenekelőtt ezt a nagylelkűséget szeretném megköszönni minden akkor és most is jelenlévőnek.

Szintén hagyományunk része, hogy a bál elején az igazgató pár szóban beszámol az elmúlt évről, ahogy egyesek hívják: évértékelő beszédet tart. A hagyományokat természetesen mindenki tiszteli és igyekszik megtartani, szólok tehát pár szót az elmúlt évről, de talán kicsit kevésbé részletesen, mint a korábbi évekből.

AZ ELŐZŐ ÉV RÖVID FOGLALATA

Ha az elmúlt évet egyetlen szóval kellene jellemeznem, akkor azt mondanám: minden bizonytalan volt.

Bizonytalanná vált az egész középiskola végső kimenetét biztosító érettségi vizsga rendszere. A tavalyi végzősök és szüleik ezért velünk együtt nagy izgalomban és bizonytalanságban próbáltunk helytállni a megváltozott körülmények között. Úgy tűnik a diákjaink nagyon nagy többségének az új érettségi rendszer nem okozott problémát, és a továbbtanulási eredményeik is bizakodásra adnak okot.

Az idei 12-eseket már nem az érettségi vizsga újdonsága bizonytalánítja el, hanem inkább a felsőoktatás idej átalakulása. Ezt a bizonytalanságot még nem sikerült megnyugtatóan rendezni, de reméljük ezzel is megbirkózunk.

Bizonytalanná vált a gazdasági finanszírozás, mivel egyre kevesebb pénzből kell egyre több feladatot ellátni. Ezért szükségessé lett, hogy az iskola épületét bérlőkkel osszuk meg, ily módon megosztva a fenntartás költségeit is.

Szerencsére voltak biztos dolgok is. Jótevőink továbbra sem szüntek meg támogatni minket, így az alapítvány az adók 1%-os felajánlásából közel 900 ezer forinttal, egyéb adományokból mintegy 1,6 millió forinttal tudta támogatni az iskolát. Köszönjük az adakozók nagylelkűségét!

Szakképzési támogatásokból mintegy 6,6 millió forint bevétel volt az iskolának 2005. évben. Itt is köszönöm azok nagylelkűségét, akik maguk tudtak ilyen támogatást adni, és azok erőfeszítéseit, akik kapcsolataikkal segítettek hozzájutni a szakképzési támogatásokhoz.

A különböző pályázatokon is nagyon sikeresen szerepelünk, hogy néhány példát említsek: akadálymentesítésre közel 20 millió forintot; új, ún. kompetencia alapú oktatási anyagok kipróbálására 17 millió forintot, Comenius külföldi iskolai cse-reprogramra 2 millió forintot, taneszközökre, könyvekre több pályázaton közel 3 millió forintot, a kulturális központ műkö-

désére a német Renovabis segélyalaptól három évre 10 millió forintot és még sok egyéb célra kisebb nagyobb összegeket nyertünk el. Pályázati felelőseink Gonda Éva és István áldozatos munkája, Nagyné Rostás Mónika, Tóth Krisztina, Angyal László és Sík Péter erőfeszítése, a többi munkatársak és az iskola gazdasági irodájának rengeteg munkája nélkül ezek töredékéhez sem juthattunk volna hozzá, köszönet érte.

Iskolai életünk mindennapjairól úgy gondolom elég hű képet ad újságunk a Piár Futár, így nem is részletezem hétköznapijainkat és nagyszerű eseményeinket, inkább mindenkit biztatok a rendszeres újságolvasásra.

A JÖVŐ ALAPKÖVEI

Szeretnék még néhány szót szólni azokról az elmúlt évi kezdeményezésekről és ötletekről, amelyeknek inkább hosszabb távon lesz – reményeink szerint – nagyobb jelentősége.

Egy iskola megítélésének elsődleges szempontja természetesen az, hogy milyen színvonalú a benne folyó oktatás, de a piarista rend Kalazanciusra visszanyúló hagyománya szerint legalább ilyen fontos, hogy milyen emberek kerülnek ki az iskola falai közül. Persze a kettő egyáltalán nincs ellentétben egymással, sőt. Ahhoz, hogy önmagukkal tisztában levő, az alapvető emberi és keresztény értékeket magukénak valló fiatal emberek kerüljenek ki iskolánkából, nagyon fontos, hogy szülők, tanárok, diákok egy nagy nevelő-nevelődő közösséget tudjanak alkotni. Szintén ehhez a közösséghez kell kapcsolódnak az öregdiákok és egyéb olyan barátok is, akik már nem élik mindennapjaikat az iskolával kapcsolatban, de akiknek életpéldája, segítsége szintén nélkülözhetetlen. Így lesz lehetséges, hogy az iskolába bekerülő diák tényleg olyan „hozzáadott értéket” kaphasson itt töltött éveit alatt ettől a tág közösségtől, amitől tényleg olyan fiatalemberré serdül, akiről fentebb beszéltem.

Ezen cél – vagyis egy piarista közösség – kialakítását célozza természetesen ez a bál is, aminek résztvevői körét a jövőben szeretnénk kitágítani, hogy azon ne csak jelenlegi és egykori szülők, hanem már kicsit idősebb öregdiákok is itt legyenek. Az első fecskék már most is közöttünk vannak, reméljük még többen lesznek.

Az öregdiákoknak igyekszünk más találkozási alkalmat is teremteni, ezért szerveztük meg tavaly először a tavaszi öregdiák focikupát és találkozót, amelynek sikerén felbuzdulva idén is szervezünk hasonlót. Az iskolaújságot is eljuttatjuk hozzájuk ez év őszétől, remélve, hogy az újság ennek a tágabb piarista közösségnek a lapjává válik. Mindenkitől várunk akár cikkeket, akár közérdeklődésre igényt tartó felhívásokat, magyarázó hirdetéseket is, szívesen közzéteszük őket.

A szülők számára sem csak a bál az egyetlen alkalom az együttléte és találkozásra: ugyanezért szervezünk ősszel és tavasszal szülőknek, tanároknak pedagógiai témájú előadásokat, beszélgetéseket is, valamint a legtöbb osztályban ezért szerveznek az osztályfőnökök és a szülők közösen külön osztály-szülő találkozót. Ahol még nem volt ilyen, ott nyugodtan biztassuk erre a bátortalan osztályfőnököt, mert lehet, hogy pont ez a biztatás hiányzott eddig neki.

Nemrégiben vetette föl valaki a szülők közül, hogy nem csak a diákoknak kellene kirándulásokat szervezni, mert a szülők közül is lenne, aki szívesen részt venne ilyenben. Azt hiszem, megpróbálkozunk ebben az évben valami ilyesmivel.

BEFEJEZÉSÜL

Köszönöm, hogy türelmesen meghallgattak. Kívánom, hogy az idei bál is ugyanolyan jó hangulatban teljen, mint az eddigié és jövőre is találkozhatunk ugyanitt!

Fejezetek a szegedi kegyes oskola történetéből

1812

A 70 másodéves bölcsész között egyetlen helybeli sem volt.

PLÉBÁNAI HIRDETÉS

Bonaparte Napóleon lipcei vereséget szenvedett. Hálaadó misét tartunk a palánki plébánián. 1813. december 8.

Forrás: KacsapRESS

1816

Január 28. Rettenetes hózivatar volt. A piarista lak és a templom közti kertből 6 ember 10 nap alatt hordta ki a behordott havat.

1818

Július 25. Elhunyt *Dugonics András*. A szegedi társházba nyugdíjasként került, de Teréz nővérénél lakott. A Deszkás temetőben kapott végső nyughelyet.

Augusztus 16. A városi tanács kérte, hogy az elemi iskolákban a tanítást a rend vállalja magára. Csak a 3. elemi vették át, mert *Illyés Ágoston* rajztanár már korábban is díjtalanul oktatott ott.

1819

Május 13. A városi tanács elrendelte, hogy minden osztályban kezdődjön meg a magyar nyelv tanítása, és abból a diákok érdemjegyet kapjanak. A gimnáziumi oktatás *Verseghy Ferenc* grammatikája alapján történhet. A szegedi gimnáziumban 1816-tól kezdve a magyarországi hagyománytól eltérően már magyarul tanították. A tősgyökeres magyar városok óvták a tanulókat ettől a fölösleges teherrel.

1820

Augusztus 27. A gimnázium fennállásának százados évfordulóját ünnepelte. E nap emlékére *Vedres István* **A szegedi Műzsák százados ünnepe** címmel verses füzetet adott ki. *Katona Dénes* a kor szokása szerint órában dicsőítette az alapítókat és a tudományokat.

1827

Az év folyamán A város jogakadémiát szeretett volna alapítani. A hír hatására a diákság létszáma megugrott, elérte a 734 főt. A liceum oktató termeiben csak állóhely volt., ezért összenyitották a természettudományi múzeummal.

KARANTÉN SZEGEDEN

1831. július 17-én elérte Szegedet a kolerajárvány, az iskolát bezárták. Csak az ezred orvosa látja el a betegeket, mert a város orvosa és a segédorvos is megbetegedett. *Grüber József* piarista atya sikeresen gyógyította a maga összeállított gyógyszerrel a betegeket. 1177 személyt ápolt, akik közül csak 33 fő esett áldozatul. Vidéken is kb. kétezren gyógyultak meg tőle. A 4 szegedi plébánián 5300 római katolikus hívő lett a járvány áldozata.

Forrás: KacsapRESS

1832

Március 16. A város megkötötte a szerződét a piaristákkal az I. deák oskolai osztály átvételéről. Növekedett a kegyesrendi tanárok száma 1 fővel. *Menyhárt Ágoston* az elemi 3. osztályában olyan jól végezte a munkáját, hogy a világi tanárok által vezetett átlagos 10-15 fős osztálylétszám lényegesen megnőtt, 90 fő fölé emelkedett.

Április 1. A megye és a város felhívására megszűnt a német mise a palánki templomban.

A REFORMKOR NAGYJAI ÉS A SZEGEDI PIARISTÁK

1833. szeptember 4-én bejelentés nélkül gőzhajón Szegedre érkezett *Széchenyi István*. *Grüber* házfőnök meghívta ebédre. Meglátogatta a gimnázium természettudományos gyűjteményét. Az évkönyvben ezt az üzenetet hagyta: „Visszatekintek lovas katonák szokása szerint a Pater Piaristák Collegiumára; azok is Marschhal indulván, visszaneznek kvártélyokra, melyben jól tartattak.” Az év folyamán *Scheftsik Alajos* természettan tanár elhagyta Szegedet, *József nádor István* fiának lett bölcsészeti oktatója. (Reformkori lexikon - 1840)

Forrás: KacsapRESS

Nagy Márton piarista kézíratos önéletrésének Széchenyi látogatását tartalmazó részlete. (Forrás: Piarista Levéltár, Bp.)

Károlyi Attila

W. A. M.

Élt 35 évet – Él 250 éve

A jóságos lipcei kántor-tanár, *Johann Sebastian Bach* már hat éve nem él. A messzi Londonban *Händel* még három évig fel-felkapaszkodik néha a Westminster katedrális karzatára, hogy vakon eljátssza a „Messiás” orgonaszólamát. Valami végleg lezárult. Úgy tűnik, a pompás, díszes barokk a múlté... Formálódik valami új, amiről még senki nem tudja milyen is lesz. Az újságok egyre többet írnak a nagyszabású pompeji ásatásokról, rajzokat is közölve a feltárt régészeti leletekről, fal- és padló-mozaikképekről. A figyelem – mint a reneszánsz idején – ismét az ókor művészete felé fordul. A közízlés egyre idegenebbnek érzi a barokk, rokokó díszítettségét, és az egyszerűség felé fordul. Francia földről pedig egy új szellemi mozgalom hódítja meg Európát, mely az okszerű, racionális gondolkodást tűzi zászlajára. Minden megváltozik...

A muzsikások a Rajna-parti városra, Mannheimre figyelnek, ahol az itt működő kiváló zenekari játékosok és komponisták hatalmas lelkesedéssel és szaktudással kezdik formálgatni az új zenét. Fontos szerepet kapnak a zenekarban a fúvós hangszerek, az új hangszer, a klarinét pedig csodálatosan éneklő hangszínével a fúvósok vezető hangszere lesz. Feltalálják az eddig ismeretlen fokozatos hangerősítést és fokozatos halkítást, mely a feljegyzések szerint óriási hatással volt a hallgatóságra. Tématípusokat alakítanak ki, amelyek bizonyos szabály szerint vissza-visszatérnek. A barokk bonyolultsága után arányossá, tagolhatóvá kezd a zene válni. Csíráikban kialakítják azokat a formai jegyeket, amelyeket a három bécsi géniuszunk már csak beteljesítenie kell majd.

Mert a zene fővárosa most már visszavonhatatlanul Bécs...

A nagy kalandokra és sikerekre vágyó muzsikások, komponisták mind ide igyekeznek. Még szerény zongorakísérőként, de itt működik már egy huszonegy éves, paraszti származású fiatal

ember, bizonyos *Joseph Haydn*, aki tehetségével, könnyed zenéjével egyre inkább magára vonja a figyelmet, és pár év múlva már az Esterházy hercegek karmestere és zeneszerzője.

És ekkor, 1756. január 27-én a távoli érseki városban, Salzburgban felsír egy újszülött, akiről ekkor még senki nem tudja, hogy tehetségét rövidesen ámulattal fogja csodálni egész Európa.

Telik az idő és a városszerte tekintélyes hegedűművész-karmester apa, *Leopold Mozart* izgatottan tapasztalja,

hogy kisfia, *Wolferl* lelete tele van csodákkal. Szinte alig gügyög még, de a csembaló tiszta akkordjaira fölfigyel, a hamis hangokra meg sírni, toporzékolni kezd. Csak kisszékre állva éri el a billentyűket, de már kipötyögteti az összeverődő poharak hangjait, és az érseki templom harangszavát. Édesapja, aki azonnal felismeri a kis *Wolfgang* rendkívüli talentumát, egyetlen életcélt ismer csupán: nagy embert faragni fiából. Az eredmény várakozáson felüli: öt-évesen gyönyörűen hegedül, csembalózik és apja segítségével már papírra veti első szerzeményeit. Hamarosan elterjed a hír a városban: a kis *Wolferl* csodagyerek! Az apa, aki nem csak kiváló zenepedagógus, hanem jó gazdasági érzékkel is rendelkezik, tudja, hogy szakmailag és anyagilag is ki kell használni fia rendkívüli tehetségét. Európai turnéokra indul hatéves fiával. Csupa elragadtatott arc: *Ferenc császár, Mária Terézia*... A kisfiú pedig a zenei bemu-

tató után úgy játszadozik a kis *Marie Antoinette*-el, mintha testvérek lennének. Majd Brüsszel, Párizs, fényes siker *XV. Lajos* udvarában. Röviddel később egy másik út Itáliába vezet, ahol a pápa is meghallgatja. Ámulattal csodálják tehetségét a kor zeneszerzői is. A legnagyobb dicséretet *III. György* angol király udvarában kapja a király zeneszerzőjétől, a lipcei kántor itt működő fiától, *Johann Christian Bach*tól: „Ez a gyermek mindazt tudja, amit egy negyvenéves zeneszerzőtől elvárhat az ember!”

Senki nem tudhatta, hogy *Mozart*nak azért kellett így „sietnie”, mert nem élhette meg a negyvenet! Amikor huszonegy évesen, népszerű zeneszerzőként apja tiltakozása ellenére otthagyja a jó megélhetést nyújtó salzburgi állást, Bécsbe költözve megnősül és két gyermeke születik, ő maga sem tudja, milyen bizonytalan és rövid jövőt választ magának. Operáiért, zongoradarabjaiért, versenyműveiért, szimfóniáiért versengenek a színházak. De mintha mindenki megfelelkezne a szerzőről. A léha, szeretlen életmód, a kicsinyes megélhetési gondok, az

egyre sűrűbben és súlyosabban jelentkező vesebántalmak felőrlik amúgy is törekeny szervezetét. Fiatalon, harmincöt évesen ragadja el a halál. Utolsó, befejezetlenül maradt műve, melyet halálos ágyán komponál, a *Requiem*, hangokból faragott síremlékként maradt ránk. (Valódi sírjának helyét nem ismerjük.)

Valóságos csoda, hogy rövid, mozgalmas és az utolsó években nélkülözésetől sem mentes élete során hogyan volt képes ennyire teljes életmű megalkotására, és ilyen számos mű megírására, melyek között egyetlen gyenge, vagy elhibázott sincs! Kizárólag remekműveket komponált.

Születésének 250. évfordulója ösztönözzön mindannyiunkat arra, hogy minél több művével megismerkedjünk, és kihalljuk belőle a zseni ma is lenyűgöző, nekünk is szóló üzenetét.

Lajos István

Nagykárolyi anzix

Amikor idén ősszel nekiindultunk karácsonyi gyűjtésünk megszerzésének, némi aggodalommal tekintettem a jövőbe, vajon tart-e még az elmúlt évek lelkes hozzáállása? Ugyanis úgy döntöttünk, idén nem Dévát, hanem a nagykárolyi piarista nővéreket próbáljuk meg támogatni, amennyire tőlünk telik. Pár héttel később félelmeim elszálltak a hideg téli széllel, ugyanis amikor nekiálltunk megszerezni a sok-sok adományt, Matula bácsi szavai jutottak eszembe a Téli berekből; mikor folsóhajtott a megpúpozott szekér láttán: „*Ez a Náncsi fölrakta még az ágya térgyit is...*”. Most elkanyarodhatnánk egy érdekes téma felé az ágy vonatkozásában (lásd Aranyköpések rovat a hátsó borítón), aki továbbra sem és itt sem „apám felesége”, mindenestre tény: hála Istennek sok iskolatársunk, ismerősünk, barátunk szíve nyílt meg advent heteiben. A Diákönkormányzat képviselői osztályonként gyűjtötték be a partiumi Nagykarolyba küldendő adományokat, amiket aztán központi helyre, a történelem szertárba, majd pedig a volt stúdió és fakultációs terembe helyeztünk el. Indulás előtti napon, több órán keresztül tartott, míg mindennek a végére értünk, ami nem is csoda, hiszen még a szortírozás, csoportosítás, számolgatás ideje

alatt is érkeztek újabb szatyrok, csomagok. Itt szeretném megköszönni a 7.a, 9.a és 10.a osztály több tanulójának, valamint Sík Péter és Dékány Zoltán tanár uraknak a munkáját, akik több órán át segítettek ebben a szakaszban is! Nyugodt szívvel állíthatom, hogy a diákok éppúgy dicséretesen összefogtak, mint ahogy a nevelőtestület és nem egy szülő. Sajnálatos módon nem készítettem minden osztály statisztikát saját gyűjtésükről, bár előzetesen kértük, ezért nem tudok beszámolni osztályokra lebontott adományokról (a 11.a osztály azonban különösen is nagylelkű volt), de az iskolai szintű összesítésről igen. Amikor december 17-én hajnalban elindultunk az iskolai mikrobusszal, a csomagterben majdnem 900 (!) füzet; 400 toll, filctoll, ceruza, eset; egy tucat 100-as fénymásolópapír; 1 teljes számítógép; 1 monitor; néhány zsák ruha és cipő (ami „titokban” gyűlt össze, hiszen megkérdeztük, de nem kérték); rengeteg gyógyszer, melynek összértéke megközelítette a 100.000 forintot; játékok, vonalzó, radírok tömege sorakozott. Innentől kezdve gondolataimban nem a nagykárolyi gyerekek, hanem inkább az intim szférámba hamarosan belépő román városok várható arckifejezése toladott előre és makacsul tartotta is magát egészen a ha-

tárállomásig. A Gondviselés viszont nem hagyott el bennünket, ugyanis miután benyújtottam a tételes listát a szállított „cikkekről” valamint a „Fogadó nyilatkozatot”, kisebb morgások után engedélyezték áthaladásunkat. Ettől kezdve a hátra lévő 7 km szerfelett jókedvűre sikeredett. A gyerekek, megérkezésünkkor majdnem „szétszedtek” bennünket, lélekmelengető érzés volt látni, ahogy a sok szerencsétlen sorsú árva, félárva kislány segített a pakolásban. Kürti-Bokor Judit nővérrel egy finom ebéd után még beszélgettünk, sétáltunk egyet abban a városban, mely oly sokat jelentett hajdanán a Károlyi grófoknak, Petőfi Sándornak, Ady Endrének, Kaffka Margitnak, majd pedig hazafelé vettük az irányt. Az útra Gonda István és Dékány Zoltán kísért el a felnőttek részéről, míg diákjainkat Majzik Tamás 12.a, valamint Jagicza Gergely és Dávid Ferenc 11.a osztályos tanulók képviselték. Nem kis szomorúsággal vettem tudomásul, hogy a fiatalabbak közül többen is – különböző elfoglaltságaik miatt – visszamondták részvételüket. Bizom benne, hogy jövőre is sokan magukénak érzik majd a krisztusi példa követését, az adakozó szeretet megnyilvánulását. Még egyszer köszönet érte mindenkinek!

Papp Attila

Egy sziporka farsangra

Apap elköltözik egy lakatlan szigetre, ahol egyedül élhet és teljesen Isten szolgálja lehet. Épít egy templomot. – Nyugalom, magány...

– De szép is itt. – gondolja a pap.

Ahogy telnek, múlnak a hónapok, egyszer csak bemegegy a templomba egy ember.

Így szól a paphoz:

– Pap! Légy jó ember és adjál nekem fél citromot!

A pap jó ember volt és adott neki fél citromot.

Kérdezi a pap:

– Te! Minek kell neked az a fél citrom?

Erre az ember kiszalad az ajtón, a pap is kiszalad az ajtón. Az felmászik egy fára, a pap nem tud felmászni a fára. Másnapra megtanul felmászni a fára. Másnap megint jön az ember.

– Pap! Légy jó ember és adjál nekem fél citromot!

Mivel a pap jó ember volt, adott neki fél citromot.

– De minek kell neked az a fél citrom? – kérdi a pap.

Erre az ember kiszalad az ajtón, a pap is kiszalad az ajtón. Felmászik a fára, a pap is felmászik a fára. Leugrik a fáról, de a pap nem tud leugrani a fáról. Megtanul leugrani a fáról. Másnap jön az ember.

– Pap! Légy jó ember és adjál nekem fél citromot!

Mivel a pap jó ember volt, adott neki fél citromot.

– Minek kell neked az a fél citrom?

Erre az ember kiszalad az ajtón, a pap is kiszalad az ajtón, fel-

mászik a fára, a pap is felmászik a fára, leugrik a fáról, a pap is leugrik a fáról. Átúszik a folyón, de a pap nem tud átúszni a folyón. Megtanul átúszni a folyón. Másnap már várja, hogy jön-e az ember. Egyszer csak megjelenik.

– Pap! Légy jó ember és adjál nekem fél citromot!

Mivel a pap jó ember volt, adott neki fél citromot.

– De mondd már meg, hogy minek kell neked az a fél citrom?! Már fut is ki az ajtón, a pap is utána. Felmászik a fára, a pap is felmászik a fára, leugrik a fáról, a pap is leugrik a fáról. Átússza a folyót, a pap is átússza a folyót. Beszáll egy repülőgép roncsba, hát a pap nem tud beszállni a repülőgép roncsba. Ezt is megtanulja, hogy kell. Másnap ima közben megjön az ember.

– Pap! Légy jó ember és adjál nekem fél citromot!

Mivel a pap jó ember volt, adott neki fél citromot.

– De most már mond el, hogy minek kell neked az a fél citrom?! A következő pillanatban már fut is, ki az ajtón a pap is fut ki az ajtón. Felmászik a fára, a pap is felmászik a fára. Leugrik a fáról, a pap is leugrik a fáról.

Átússza a folyót, a pap is átússza a folyót. Beszáll a repülőgép roncsba, a pap is beszáll. Beragad az ajtó így az ember, nem bír tovább menekülni. A pap megragadja a vállát és így szól lihegve:

– Na most végre megvagy! Majd egy hete futok, mászok, ugrok, úszok miattad! Mond el végre, hogy minek kell neked az a nyavalyás fél citrom minden nap?

– Na jó! Elmondom! De csak akkor, ha jó ember vagy és nem mondod el senkinek.

A pap jó ember volt és nem mondta el senkinek...

Légy, aki lennél

Ismét a drogról kell beszélgetnünk

A HUMANISTIC Oktató és Szolgáltató Központ tevékenysége számos területet lefed. Iskolánkban az előző évben találkoztunk a szervezettel egy drogprevenációs program keretében. Vezetőjük Kotogán Róbert. Vele beszélgettünk.

Volt valamilyen személyes ok, ami miatt ezt a pályát választotta?

Konkrét eseményhez nem kapcsolódik. Az indíttatás az volt, hogy az emberek nagyon sok minden olyasmit csinálnak, ami a kiteljesülésükben, megvalósulásukban veszélyezteti az életüket. Ma nagyon sok fiatal tesz tönkre, vagy legalábbis akasztja meg az életének a folyását a drog. Igazából, az az én célom, hogy ezt a zsákutcát kiiktassam a fiatalok életéből, és információt nyújtsak nekik, hogy ez nem egészen arról szól, amit elképzelnek. Ennél sokkal fontosabb dolgok is léteznek az életben és hasznosabb dolgokkal is ki tudják magukat teljesíteni. A drogprevenációban a közvetítés, az értékátadás, információnyújtás a fontos, és ez az igazán hatékony. Én is, mint mindenki, keresem a lehetőségeket, amikben kibontakoztathatom magamat, kiteljesíthetem az életem. Az ember csak úgy tudja jól érezni magát, hogy azzal foglalkozik, amit szeret, amiben úgy érzi, hogy kiteljesül. De ez egy nehéz munka, amit én csinálok. Azt üzenem minden fiatalnak, hogy olyan ember legyen, amilyen szeretne lenni, és ezt igyekezzen betartani.

Miért nyúlnak az emberek a drogokhoz? Mi a tapasztalat?

Konkrét recept nincsen, hogy ezért vagy azért. Szoktam is beszélni a prevención, hogy van egy háromszög, ami három tényezőtől alakul ki. Az illető maga milyen, milyen a környezete, amikor a drog belép, és hogy milyen drogra talál rá. Ez a három határozza meg három különböző arányban, hogy az illető egyáltalán nyúl-e a droghoz, milyen droghoz nyúl. Ami szerintem legegyszerűbben megmagyarázza ezt az egészet, az a boldogságkeresés, ami miatt az emberek ma problémamegoldóként használják a drogokat. Van, aki kifejezetten hajlamos arra, hogy így oldja meg a problémáit.

Voltak olyan kultúrák, ahol drogokat használtak. Miért volt ez?

A kábítószer-használat egyidős az emberiséggel, de amiért használták, az teljesen más, mint amiért ma használják az emberek. Régen azért használták az indián kultúrában, a szibériai sámán kultúrában, hogy megnyíljon előttük egy más világ, kinyissa az érzékeiket, megnyissa más dimenziók felé a tudatukat. Akkor már tudták, hogy szellemvilág létezik. Azért használták, hogy a közösségnek információt nyújtsanak, gyógyítsanak, jósoljanak, jó döntéseket hozzanak. A közösség érdekében használták a drogokat, és nem a drogok használták őket. A közösség felé építő volt, ma meg puszító. Élvezeteket hajszoló, kereső eszköz.

Milyen tájékoztatás van a drogról, ma Magyarországon?

Az, amit mi csinálunk, a drogprevenáció, mondjuk évente öt óra osztályonként. Ez annyira elég csak, hogy információt nyújtsunk, elgondolkoztassunk. Amit mi csinálunk, csak azokra hat, akik nem próbálták még ki. Aki már benne van, használja, azokról az információ lepattog, elhárítják ezt a dolgot.

A tapasztalat szerint milyen arányban lehet kigyógyulni a drogozásból?

Úgy tudom, 5-10 %, aki biztos, hogy felépül. Ez nagyon kevés. Itt inkább az ópiátfüggőkről van szó. A könnyűdrogoknál sokkal nagyobb esélye van, hogy leálljon. Inkább az a veszély, hogy az embernek az értékrendje átalakul, és rááll az egyéni élvezetek keresésére, meg minden más cél és érték kevésbé fontos. Alig várja már, hogy legyenek újra élményei, hogy füvezhessen, vagy poróghessen. Tehát ez az értékrend nem a siker felé visz.

A kormányok mennyire támogatják a drogprogramokat?

A drogprevenáció úgymond divatos dolog mostanában, mert most tűzoltás van. Ugyanis a drogok elég gyorsan bejöttek Magyarországra. A rendszerváltás előtt is voltak drogok, amiről tudtunk, csak nem beszéltünk róla. A rendszerváltás után kirobant a nagy kulturális szabadság, és elterjedtek a drogok. A változás után elkezdték ezeket a programokat, pályázatokat támogatni, de nem volt hozzá koordinációs szervezet. Az állam pályázatokkal támogatja a felvilágosításokat, és most már Uniós támogatások is vannak. Amennyit erre kellene költeni, annál azért kevesebb jut.

Ön szerint megoldaná a legalizálás a problémákat Magyarországon?

Ez egy nehéz kérdés. A régi kultúrákban legális volt. Volt egy határ, volt egy cél, amiért használták. Nem volt meg a veszélye, hogy ez társadalmi jelenséggé válik, meg hozzászoknak emberek. Ezért nem volt kérdés, hogy legális, vagy illegális. Ma, mikor élvezeti cikké válik, és az emberek nem hajlandók gondolkodni az egészségükről, így már a legalizálás veszélyes dolog. Mindig lesz olyan drog, ami tiltott lesz, és ezáltal izgalmas lesz. Vegyük például a KRESZ-t. Ha a nyolcvan a maximum, akkor általában az emberek mennek százal, hogyha hatvan, akkor nyolcvannal. Tehát mindig van egy olyan határ, amit túl kell lépni. Azzal, hogy kitoljuk a határt és felemeljük a társadalomnak az ingerküszöbét, a toleranciáját, megvan a veszélye annak, hogyha szabad, akkor menjünk még egy kicsit túl. Az emberi természet az ilyen, hogy mindig túl akarja lépni a szabályokat. Ezért én azt mondom a legalizálásra, hogy nem. De nem hiszem, hogy csökkenni fog a drog kipróbálók, és a droghasználók száma...

Török Tibor 11.B

S Z A K K É P Z É S I T Á M O G A T Á S

GIMNÁZIUMUNK MŰKÖDÉSI FELTÉTELEINEK JAVÍTÁSÁBAN ÉVEK ÓTA NAGY SEGÍTSÉGET JELENT, HOGY CÉGEKTŐL ÉS KÜLÖNFÉLE VÁLLALKOZÁSOKTÓL JELENTŐS SZAKKÉPZÉSI TÁMOGATÁST KAPUNK. ENNEK A TÁMOGATÁSNAK A FOGADÁSÁT AZ TESZI LEHETŐVÉ, HOGY ISKOLÁNKBAN ÉRETTSÉGI UTÁNI SZAKKÉPZÉS FOLYIK. KÉRJÜK AZOKAT A SZÜLŐKET ÉS ÖREGDIÁKOKAT, AKIK SZAKKÉPZÉSI TÁMOGATÁS ELNYERÉSÉBEN SEGÍTENI TUDNAK, AZ EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS MEGKÖTÉSE ÉRDEKÉBEN KERESSÉK RÁCZ JÁNOSNÉ GAZDASÁGI VEZETŐT A 62-549-092 TELEFONSZÁMON, VAGY A MAGDI@SZEPI.HU E-MAIL CÍMEN.

HARMADIK FEJ: AMI NEM BUJASÁG

„Milyen sok hangneme van a szerelemnek!”
Szent György

Szombati orgiák

Egy háromgyermekes család életéről szól ez a könyv. A főszereplők a gyerekek. A legidősebb fiú Maurizio, Bruna a középső lány. Nicoletta, a legkisebb lány, meséli el a szombat estéék történetét.

Ha hét közepén a bátyám este a jazziskolába vagy koncertre indul, apám elkíséri; Maurizionak tulajdonképpen nincs ellenére a dolog (végül is kényelmes, ha az embert kocsin viszik, hozzák), csak bosszantja a papa kedvencének szerepe, "mindig a papával, per-cig se nélküle", ezért aztán sűrű veszekedések közepette távoznak és jönnek haza: azaz apám veszekszik, Maurizio pedig passzív ellenállásba vonul, ami apát az örületbe kergeti.

Nővérem viszont marxista gyűlésekre tart, ha esténként elmegy, és Dario tombolva kíséri el, megy érte és hozza haza, s a leányzó hasonlóképpen tombolva, csapkodva tér nyugovóra, közölve, hogy ez így nem mehet tovább. Mégis azt hiszem, dühöngés közben nagyon jól szórakoznak, mint az a galambpár, amelyikből hol az egyik repül, hol a másik... Bruna alighanem tiltakozna a hasonlat ellen, szerencsére gőze sincs róla, Paoloval (amolyan első szerelme volt) sose veszekedtek, viszont nagyon megunták egymást. Darioval két éve csapkod, és hajtogatja, hogy ez így nem mehet tovább, de jaj annak, aki egy rossz szót szól Dario-ról. És minél többet civakodnak, annál jobban ragaszkodnak egymáshoz.

Én is szeretnék így civakodni egy fiúval. Komoly dolgokon persze. Csak az a baj, hogy olyan vontatottan beszélek, hogy nincs az a fiú, aki végighallgatna. Antonio végképp nem.

De ez más tézta. Folyton elvesztem a fonalat, mint anyám. A szombatokról beszéltem. Tehát szombaton este az ősök (az egyszerűség kedvéért így hívjuk a szülők összességét, az anyákat is beleértve) vendéglőbe mennek, rendszerint valahová Milánó környékére, mi, gyerekek pedig összecsiszölünk egy helyre, és otthon maradunk. Ami azt jelenti, hogy apám egész idő alatt, vendéglőben, kocsi-ban és minden lehetséges helyen kétségbeesésbe kergeti a többi őst (anyámat is beleértve) azzal, hogy állandóan tükön ül, levegő után kapkod, a lábát rázza, tönkreteszi a társaság emésztését, mert szünet nélkül azon gyötördik, mi történik otthon.

Hát valóban minden, amit csak el lehet képzelni. Kivéve, amire – azt hiszem – ő gondol.

Olykor, ha az ősök korábban fölkerekednek, vacsora előtt beállítanak a bátyám jazz-zenész barátai egy jam session-ra, ami koncert akarna lenni, csak rögtönzött, s ha jól értem, mindenki azt játszik, ami neki tetszik. A bátyám barátai és részre oszlanak (cool) jazz-zenészek, és (zen) buddhista filozófusok. A zenbudhisták - szemre bármennyire nyomott fejűek is - legalább nem lármások, legfeljebb ha van mit inniük, egy idő után letelepsznek a földre, vagy beülnek a kádba és filozofálnak, vagy zen-poémákat költenek közösen, melyeket vécepapírra gépelnek le együttes erővel. Az anyák tehát elég jól tűrik őket (az apák már kevésbé), s bármelyik napon meg lehet hívni őket. Nem így a jazzkedvelőket, akiket a zaj miatt se az apák, se az anyák nem tűrnek meg, tehát csak az említettek távollétében hívhatók meg. Vagyis hozzánk szombat estére.

A hangszerekek távozása után hatan maradunk: mi hárman testvérek és ök hárman testvérek (Dario, Tessa és Antonio). Mi, lányok, főzünk, terítünk, le-szedjük az asztalt, elmoszuk a tányérokat, a fiúk pedig tanácsokat adnak, hogyan főzünk, terítsünk és mosogassuk el a tányérokat. Úgyhogy egész idő alatt civakodunk: félig viccesen, félig komolyan. Időnként kitér a sztrájk, táblákkal, tüntetésekkel, szakszervezeti követelésekkel, aztán minden marad a régiben.

Utána Dario és Bruna letelepsznek a dívány sarkába, s kéz a kézben magánveszekedésbe fognak, melynek tárgya: "alapkérdések" avagy "ideológiai jellegű nézetkülönbségek". Időnként megfélemlkeznek róla, hogy különböző nézeteket vallanak, s úgy bámulják egymást, mintha ők volnának az egyetlen fiú és egyetlen lány a földkerekségen, sutyorognak, nevetgélnek, s ha igazán vidámak, még verekszenek is.

Maurizio és Tessa, akiknek nincsenek ideológiai nézetkülönbségeik, állandóan verekszenek. Helyesebben, Tessa üti-veri Mauriziot, aki összekulcsolt kezével védi a fejét, s kínai verseket szaval. Például: **Jenben a fű jade-fény** (í, jaj a fejem), **Mint a selyem olyan fénylő** (au, au, a fülem), **Szép eperfák vannak Csinben** (ez csiklandoz), **Hajlonganak zöldes színben** (hagyd abba, te szerencsétlen).

– Kiskorában is ilyen volt – jegyzi meg Dario, s a hűgára néz. – Antonioval ki se látszottak a ragtapaszból.

– Hát te? – érdeklődik Bruna.

– Én a gipszből – vallja be Dario bűnbánóan.

Dario olyan ártatlannak látszik, mint a ma született bárány. Pedig ki nyomta meg először a gyógyszerész csengőjét azon a nevezetes éjjelen? Kérdezzétek csak meg tőle. És kinek jutott eszébe, hogy mosószert öntsön a Német villájának úszomedencéjébe? Kérdezzétek csak meg tőle, a ma született báránycsengőtől!

A családi legendából az derül ki, hogy épp ő, a legnagyobb, a tökéletes csépelte a másik kettőt. Antonio, a legkisebb, a bútorok mögé bújt, s onnan kiabálta ki: - Majd meglátjátok, mit csinállok veletek, csak legyenek három évvel idősebb! - Ezt hajtogatja négyéves korában, hatéves korában, tízéves korában: "majd három év múlva". Kicsit dühös, amikor erről mesélnek. Pedig ez volt az első, amitől rokonszenvesnek találtam: elképzeltam amint egy sarokban rejtőzik, kicsike, fekete, és nagyon dühös, és üres fenyegetéseket ordibál. Ha neurotikus vagyok miatta (fogalma sincs róla, de gyakran idegbajt kapok tőle), akkor mindig így képezem magam elé, és megtörténik hogy el is múlik. Szerettem volna ismerni, amikor kicsi volt. Vagy talán mégse. Ha mindig ismertem volna, mint a többi San Mamete-i fiút, akkor talán nem habarodtam volna bele. De tizenkét éves voltam, amikor odajött, és hipp-hopp, már bele is habarodtam. Anyám is tizenéves korában volt először szerelmes egy osztálytársába, Bandiralinak hívták, és racscsolt, másra nem is emlékszik belőle.

Visszatérve Antoniohoz, nem hiszem, hogy gyerekkora óta sokat változott volna, de Tessa se. Mesélik, egyszer kiskorukban Antonio véletlenül orra vágta Tessát, de úgy, hogy eleredt a vére, erre Tessa mérgében beleharapott Antonio fejébe, mint Dante poklában Ugolino gróf, közben dőlt a vér az orrából, de Antonio arcát is előntötte a vér, pont olyan volt, mint a pokol megfelelő bugyrában Ruggeri érsek. Az anyjuk (csak főnöknek emlegetjük a kivételes szervezőképessége miatt) ilyen szorult helyzetekben sose ijedt meg; éles rikkoltással a gyerekeire vetette magát, és kiosztott néhány pofont: ártatlan vagy bűnös, nem számított, az volt a nézete, hogy csak időt spórol meg, ha mindet elveri. Most is így vélekedik.

Közben megint elvesztettem a fonalat. Ott tartottam, hogy Tessa üti-veri Mauriziot, aki verset szaval.

– Védekezz! – buzdítja Antonio, férfúi szolidaritásból. – Ne hagyd, hogy egy nő megverjen! Üsd-vágd, nem apád, tépd szét, hadd lássa, micsoda férfi vagy!

Az előző oldal folytatása

– Nem akármilyen férfi vagyok – közli Maurizio az ütések alatt nyögve. – Bodhisattva vagyok!

A bodhisattvák, ha jól értem, olyan buddhisták, akik már elérték a nirvánát vagy mit. Az egyik, végpapírra írt poémában, mely közkézen forog, ez olvasható például:

*Eljutni a Nirvánába de kéne,
És ez talán nincs is nagyon kizárva.*

*Néni-bácsi tőlem akkor de félne
A bolondok házába is bezárna.*

Ez talán nyújt némi fogalmat arról, hogy mi is az a bodhisattva. Amikor nagyon boldog (vagyis amikor muzsikál, amikor iszik, amikor a víz alatt tartózkodik, amikor síel, amikor süt a hold, amikor Tessa csépel és még számos más esetben, de kizárólag olyankor, amikor felnőttek nincsenek jelen), bátyám mindig bodhisattva.

Ha ránéz az ember, meg nem mondaná, hogy ez a sovány, hallgatag fiú, aki a magas irodalomnak és szárnyaló zenének szenteli ideje javát, alkalomadtán közveszélyes lehet; igaz, meg nem ver soha senkit, semmilyen okból. Ez elvi kérdés nála. Apám nem osztja. Tudomásom szerint ő sem ver meg senkit, mégse osztja Maurizio nézetét.

– És ha mások esnek neked? – kérdezi. – Ha nem tanulsz meg ütni, védekezni se tanulsz meg.

– A védekezés ürügyén szoktak kezdődni a háborúk – vitatkozik a bátyám.

– Mit tudsz te a háborúról? Jobb, ha befogod a szád! Én aztán mesélhetnék! Én végigcsináltam a háborút!

– Hát ez az! – vág vissza a bátyám.

– Hogyhogy ez az?! A végén majd azt állítod, azért léptünk be a háborúba, mert én tudtam verekedni.

– Mindenki, aki verekszik – jelenti ki a bátyám – olyan, mint egy zupás őrmester, aki hatalmat kapott a kezébe.

Maurizio szótárában a zupás őrmester militaristát jelent. A legnagyobb sértés, apám a falra mászik tőle, a bátyám meg nyugodtan nézi fekete szemével, s érezteti vele, hogy percről percre zupásabb őrmesternek tartja.

Tessa is úgy tesz, mintha mérges volna.

– Úgy, tehát én zupás őrmester volnék! A családom zupás őrmesterekből álló család! – és üti-veri, ahol éri.

– Kegyelem, kegyelem, ó, Buddha, világosítsd meg elméjét ennek az ostobának – siránkozik bátyuskám, és futásnak ered, Tessa a nyomában, körülöttük a kutyák örült ugatással igyekeznek rendet teremteni.

Egyébként látnivalóan remekül szórakoznak. Ők. Tessa meg Maurizio a verekedéssel, Bruna meg Dario az ideológiai nézetkülönbségeikkel. Azt hiszem, minden szórakoztató, ha két ember igazán szereti egymást. Közben Antonio meg én csak szerencsétlenkedünk; egy kicsit lemezeket hallgatunk, pol-beat dalokat, Joao Gilbertot, Françoise Hardyt, Sztravinszkijt, Debussyt – demokrácia van –, de nem mintha sokat lemezeznénk. Milánóban még az is nehezen sikerült, hogy együtt hallgassuk a kedvenc lemezeinket. Két lemez közt nyökögünk valamit, ami egyikünket se érdekel. Mindig így van, ha Milánóban találkozunk. Nyakkendőt visel, zakót, zárt cipőt, és nekem nincs mit mondanom neki. Antonio ez egyáltalán? Ugyanaz a fiú, akivel csillagokat számoltam a stégen, kavicsot gyűjtöttem a folyóparton, szedret meg páfrányt szedtem a tó túlsó partján? Ugyanaz, aki twistelni tanított a manzárdszobában, az ösvényeken robogóztam velem, egy szeptemberi estén meg velem sírt a régi csónak orrában, hogy vége a nyárnak? Az a fiú talán csak San Mametében létezik. De az is lehet, hogy nem is létezett soha, én találtam ki,

talán mindent én találtam ki, semmi se igazi, néha ilyen furcsa gondolataim támadnak, San Mamete nincs, a padlásszobám sincs, se a tó, se a stég, se a visszhangöböl, én találtam ki magamnak az egészet, tudom hogy hülyeség, de néha rámjön, s egészen belebetegszem, mintha egyedül volnék egy kútban, nincs hely a világban, ahová mehetnék, nyarak se várnak rám többé, és sehol senki, akit szeretnék, minden szétesik, eltorzul, ha ránézek, retentetes; „Bolond vagyok”, nem mintha nagy vigasz volna bolondnak lenni. És még hagyján, ha ez a nemlét-krízis éjszaka tör ki, akkor álomba sírhatom magam, de amikor emberek közt jön rám, hát iszonyú. Antonio előtt meg aztán végleg nem sírhatok. Vagy álljak elébe, hogy: kérlek szépen, most igazán létezel, vagy csak én találtalak ki? Ugyanaz vagy, akit nyaranta látok, vagy valaki más? Netán egyáltalán nem létezel? Isten tudja, mit tenne. Nevetnem kell, ha elképzelem a dolgot.

– Mit nevensz? – érdeklődik.

– Huh mondom.

Ha sírnék, azt kérdeznék: „Mért sírsz?”

És én azt felelném: „Huh.” Párbeszédeink nagyjából így zajlanak le. A végén, hogy a valóságosabbnak érezzem magam, fogok egy újságot és belemerülök, amire Antonio közli:

– Na, szia, moziba megyek –, vagy fog egy másik újságot, és ő is olvas. A többiek négyen közben tovább verekszenek és ideologizálnak.

Így találunk ránk az ősök, amikor hazáérnek. Az anyák nevetnek. Az apák megkönnyebbülten, ámde kicsit csalódottan sóhajtanak föl. – Micsoda ütődöttek – jegyzi meg apám. Én az ő korukban... – A mai fiatalok nem tudnak élni – jegyzi meg a Fiskális.

Brunella Gasperini: Mi és Ők (egy lány feljegyzései), Európa Kiadó, Budapest, 1986

REGINA ÉS A SZEMTELENFIÚK

Hogy a fiúkkal mindig csak bajok voltak, az, azt hiszem, nem is vitás, ám mostanában már valami más is történik velük... De nem vagyok

magam is más, jóval nyugtalanabb, mint voltam akár még tavaly? No persze nem annyira, mint ők, hiszen se mersze se kedve már a lányoknak - akad

azért kivétel -, hogy közénk álljon, csak lökdösődnek, fogdolóznak egyre. Köztük is van kitétel. Minta hetyke Balázs például... Mit képzelsz magától?

HÁZTŰZNÉZŐBEN

A fiatalember elmegy a lányos házhoz, hogy a papával beszéljen.

- Uram, szeretném feleségül venni a lányát!

- Hmm... A feleségemmel már beszélt?

- Igen, de ha lehet, én mégis a lányánál maradok.

Matusz Péter grafikája

SZÉPSZÁL GÁSPÁR

Mindenkinek oldalt van a füle, nyakán a feje. Csak egy orra, szája, de páros számú a keze, a lába. Mért bámulok mégis, mint egy hülye,

Ha ellibeg előttem a kis Évi?
Ki vitatná azt, hogy a Bella szép?
De a Kiss Éva, az ázott veréb? ...
Szívem tipegését számolja, méri.

Azt mondják, egy melák medve vagyok,
Érzem ezt én is - ha mellette állok.
Bárcsak megtámadná a huligánok!
Szelet nem, de csapni tudok. Nagyt.

GYENGÉDSÉG

Negyven éve lehetnek házások. A vonaton fiatal szerelmespár ül velük szemben. Az idős asszony ábrándos szemekkel nézi őket. Amikor a fiú csókot lehel a lány arcára, a férje fülébe súgja:

- Ezt te is megtehetnéd!

- Megörlélt - sziszegi vissza a férje -, hiszen még csak nem is ismerem!

Forrás: Óvári sárkánykönyv

Magyar Kultúra Napja

Kölcsey Ferenc 1823. január 22-re keltezi a Hymnus tisztázataát, sohasem fogjuk megtudni: mikor írta. Az irodalomtörténeszek igen kevés adatot találtak a keletkezés körülményeiről. Egy biztos: a vers csak 1828. decemberében, az Auróra 1829. évi kötetében jelent meg először. Sokáig csak az értő olvasók becsülték, Kölcsey közéleti aktivitása és a reformkori küzdelmek elfedték jelentőségét. Vörösmarty Szózatja már második megzenésítésében kering az országban, amikor Bartay András 1844. február 29-én „20 arany pályadíjat tűz ki a legjobb népmelodíáért – Kölcsey Ferencz koszorús költőnk 'Hymnusára' ének és zenekarra téve.” (Honderú, 1844. március 9.) A pályadíjat „egyhangúlag” Erkel Ferenc nyerte, 13 pályázatból. Hátra volt még a betanítás, hogy aztán július 2-án a

Nemzeti Színházban felhangozzék először a nagyközönség előtt. Erről részletező híradásunk nincs, viszont van az első nyilvános szabadtérről! 1844. augusztus 10-én az óbudai hajógyárban vízre bocsátják a „Széchenyi” gőzhajót. „**Erőteljes diapasonokban kezd zengeni ama fölséges néphymnus, melyet Kölcseynek és Erkelünk' egyesült lantjaik teremtének. Szent lelkesedés rezzg át a hallgató-ságot, az erősmellű férfi és a csengő hangú énekesnők' minden szavára, mely érélyezve az érczhangszerek; teljes harmoniája által, valóságos nemzeti hymnusszá magasult.**” (Honderú, 1844. augusztus 17.)

1989 óta január 22-ét, a Hymnus születésnapját, a Magyar Kultúra Napjaként ünnepejük.

A kísértő

– Látod ott azt az alázatos szent embert, aki ott megy az utcán? – kérdezte az egyik ördög a másiktól.
– Odamegyek hozzá és elhódítom a lelkét.
– Nem fog majd rád figyelni, mert csak szent dolgokkal foglalkozik – válaszolta társa.
De emez, fondorlatosan, mint mindig, magára öltötte Gábiel arannyal alakját és megjelent a férfinek.
– Azért jöttem, hogy segítsék neked – mondta az ördög.
– Biztosan összekevertél valakivel – válaszolta az alázatos és szent ember.
– Semmit sem tettem egész életemben, mely méltóvá tenne arra, hogy lássak egy angyalt.

És folytatta útját anélkül, hogy tudta volna, kivel találkozott.

Paolo Coelho: Útközben
(Fordította: Z. F.)

ÚJDONSÁGAINK

SZEPI-VIDEO

* **CHARLIE CHAPLIN** Rövidfilmek **V1669-1670**

* Megkaptuk a várva várt (eredetileg 40 éve mejelent) **MARY POPPINS-t V1677ab**

* *Fritz Lang* (METROPOLIS) film-történetileg is híres alkotása: **DR. MABUSE VÉGRENDELETE** (1933) – Baum professzor klinikáján az elmebeteg gyilkos, Dr. Mabuse kis cédulákra írja fel Baumnak, hogy kit kell meggyilkolnia. Noha Mabuse meghal a gyilkosságok folytatódának, ugyanis Baum a halott reinkarnációjának képzelé magát. *Lohman rendőrfelügyelőnek nincs könnyű dolga...* **V1686**

* Belső épülésre alkalmas az **EL CAMINO - AZ ÚT** Tolvaly Ferenc úti-filmje **V1704** vagy **A KILENCEDIK NAP** valódi eseményeken alapuló új német alkotás. – A megtörtént esetet feldolgozó filmben André atyát, a luxemburgi papot a náci megszállók Dachaubahurcolják, majd kilenc napra kiengedik azzal a „feladattal”, hogy a katolikus egyház vezetőit a náci oldalára állítsa.

Cserébe szabadságot, családját és foglyotársai megmenekülését ígérk. A szabadság kilenc napja alatt minden nap jelentkeznie kell a fiatal, karizmatikus Gestapo főnöknek, Gebhardt-nak, akinek hideg precizitással megfogalmazott érvei kísértésbe hozzák és elbizonytalanítják. Kilenc hosszú napon át folyik a szellemi párbaj. Az abbénak az utolsó napon döntenie kell, hogy melyik oldalon áll... **V1705**

* Könnyedebb, de mégis értékes pszicho-triller *Yves Montand* főszereplésével: **A FÉLELEM BÉRE V1697**

* Történelmi múltunkkal foglalkozik két dokumentumfilm szerzeményünk: **AZ EZERÉVES HATÁRNÁL 1.-4.** – **Az al-dunai székelyek hányattatása.** A négy részből álló alkotás a székelykevei Csóti Imre (kamera), Szerda László (zene) és a szövegíró-rendező Tari István munkájának eredménye. **V1699**

MAGYAROK A BALKÁNI HÁBORÚBAN 1991-1997 – I-IV. RÉSZ - „A szenvedő ártatlan tudja az igazságot hóhérjáról, a hóhér nem tudja.” (Simone Weil) – A véres konfliktusok 1991-re Jugoszlávia teljes széteséséhez vezettek. A horvát-szerb összecsapások első vonalában magyar katonák (is) harcoltak egymás ellen (jórészt) magyarok lakta területe-

kért-területeken. Egyrészt – „jugoszláv” oldalon – besorozott, erőszakkal elhurcolt, olykor feyvertelenül a hadműveleti területre küldött ágyútolétként, másrészt – horvát egyenruhában – önkéntes, saját elhatározásból lövészárkot választó, szülőföldjükért harcoló katonákként. Eszék, Vukovár, Kórogy, Szentlászló: a századvég mocskos európai háborújának, abszurd öldöklésének színterei. Nemcsak horvát, szerb vagy bosnyák, de magyar halottakkal is. És túlélőkkel. Akik annyi év hallgatás után most megszólalnak a KAPU-FILM Stúdió kamerája előtt. **V1700**

SZEPI - HANGARCHÍVUM

* Néhány új cím Hangos Könyveink közül (Helye: Bakker pub mp3 próza): **SZOLZSENYICIN: IVÁN GYENISZOVICS EGY NAPJA**

TÓTH BÉLA: MAGYAR ANEKDOTAKINCSENYESEBB A LÁNCNÁL A KARD – Elbeszélők 1848-49-ről

SZÉLFÚTT BARÁZDÁKON – FÜSZÁL együttes Erdélyből

* Újabb taizéi énekek érkeztek: **LAUDATE OMNES GENTES CD1562**
IRGALMAS ISTENÜNK CD1563

Szegheő József SP

D A K A R

„Kihívás azoknak, akik elindulnak, egy álom a háttérben maradóknak.”

Egy jó kedélyű francia milliomos fiú, *Thierry Sabine* és barátai fejében 1979-ben megszületett az a csodálatos gondolat, hogy milyen jó lenne rendezni egy afféle flúgos futamot az afrikai homoktengerben! Nem is késlekedtek, egyből a tettek mezejére léptek, s még abban az évben sor került az első sivatagi show-ra, pusztán kalandvágyból, csakúgy poénból. A versenykiírás valahogy így nézett ki: *rajt Párizsban, cél Dakarkarban, indulhat bárki, akinek van valamiféle motorral hajtott, kerekeken guruló járgánya*. Talán ők lepődtek meg a legjobban, hogy már az első Dakarra akadt szép számmal jelentkező, s idővel egyre nagyobb tömegeket vonzott ez az érdekes verseny. Aztán 1986-ban *Thierry Sabine*, aki még ekkor is a verseny szervezője volt, tragikus módon életét vesztette. Közben egy bajbajutott versenyző segítségére sietett, helikoptere lezuhant. Ez már nem az első – és sajnos nem is az utolsó – halálesete volt a Dakarnak, és *Sabine* elvesztésével erősen megkérdőjeleződött, vajon lesz-e folytatása a viadalknak. Hála édesapjának, aki átvette a rendezői pálcát, folytatódhatott a verseny, ami azóta évről évre megrendezésre kerül az újév első heteiben.

MI IS AZ A DAKAR?

Talán sokan örülteknek hiszik azokat, akik önszántukból, rengeteg pénzt és időt beleölve minden évben lemennek Afrikába, hogy részt vegyenek a Dakaron. Le kell szögeznünk: kell egy nagy adag fanatizmus, ahhoz, hogy valaki elinduljon a Dakaron. Valójában azért válik ezeknek az embereknek az életévé ez a verseny, mert számukra ez a legnagyobb kihívás a világon. Nem akarnak mást, mint legyőzni önmagukat, eljutni képességeik legvégső határáig és szembesülni azal, hogy ez mire elég.

Miért van az, hogy aki egyszer elindul a Dakaron, annak ez a verseny valósággal a mániájává válik, és minden évben visszatér? A válasz igen meglepő, hisz az ember azt gondolná, hogy – mondjuk egy motoros – a végtelen sivatagban teljesen magára marad, s csak önmagára számíthat, de ez nem így van. A Dakar közelebb hozza egymáshoz az embereket. Mindenki segít mindenkinek, nem pusztán felebaráti szeretetből, hanem azért, mert mindenki tudja, hogy neki is lesz majd problémája (mindig mindenkinek van problémája, a versenyt az dönti el, hogy ki tudja azokat a legjobban kezelni), amikor öneki is nagyon jól esik majd egy segítő kéz. Másrészt, itt nincs akkora rohanás, mint akármelyik másik tétre menő megmérettetésen, mert min-

denkinek az a legfőbb célja, hogy teljesítse a távot, arról csak álmodnak a versenyzők, hogy akár még nyerhetnek is.

Az idei viadal motoros győztese, a spanyol *Marc Coma* még a verseny előtt így nyilatkozott a Dakarról: *„Afrikának és a sivatagnak van egy különleges bája, amit nagyon nehéz szavakba önteni. Mindazok, akik már részt vettek Dakaron, vagy, akik már jártak Afrikában, tudják, mire gondolok, de akik sosem voltak ott, azoknak nagyon nehéz megmagyarázni ezt az érzést.”*

A japán *Hiroshi Masuoka*, aki 2002-ben és 2003-ban is megnyerte ezt a versenyt az autósok mezőnyében, már valamivel sikeresebb próbálkozást tett arra, hogy megmagyarázza nekünk, laikusoknak, hogy mit is jelent számára a Dakar: *„A sivatag az életem, a legjobb barátom és a tanárom is egyben. Én mindennap tanulok valami újat tőle, és így ez számomra egy hatalmas erőpróba.”* Hozzá kell tenni, hogy *Masuoka* 18 éve állandó Dakar-résztevő, kétszer már meg is nyerte a versenyt, és mégis azt állítja, hogy a homoktenger még mindig tartogat számára meglepetéseket. És nem is csak úgy a levegőbe beszélt, idén ugyanis már a verseny első szakaszában fel kellett adnia a versenyt – saját hibájából.

SIKERTELEN ÉS SIKERES SZABÁLYMÓDOSÍTÁSOK

Az idei verseny előtt a főszervező, *Etienne Lavigne* több szabály megmáskéntására adta a fejét, mely cselekedetében

két cél vezérelte: hasonlatosabbá tenni a viadalt a régi idők Dakarkához, valamint megóvni a versenyzők és a helyiek biztonságát. Az előbbi érdekében a indulók jóval kevesebb információt kaptak az útvonalról. Mindössze egy lebutított GPS, ami csak akkor mutatta a versenyzőnek az elérni vágyott pontot, amikor azt már 3 km-re megközelítette, valamint egy egyszerű útirajz segítette a versenyzők tájékozódását, amin általában kb. ennyi állt: *„3 km múlva menj el a szikla mellett”* stb. Azt persze nem lehetett tudni, hogy melyik szikla mellett, így sokszor előfordult, hogy valaki már elment a sivatag összes sziklája mellett, mire végre

megtalálta a helyes utat.

A navigációt tehát sikeresen megnehezítették a rendezők, a többi szabálymódosítás sajnos eredménytelen volt. Hiba szabályozták a motorosok végsebességét, valamint a lakott területen haladás maximális sebességét a verseny biztonsága érdekében: három halálos tragédia is történt idén, melyek beárnyékolják a verseny hátralevő részét, s az utolsó szakaszt törölték is a versenybírák. A motoros nagymenő, ausztrál *Andy Caldecott* mellett egy guineai illetve egy szenegáli kislíú is a Dakar áldozataivá váltak.

A MAGYAR DAKAR: 2006

Idén minden eddiginél több magyar egység indult a Dakaron. 3 versenyzőnk motorral, 1 quaddal (négykerékű motor), 4 párosunk autóval, 3 triónk pedig kamionnal vágott neki a végtelen homoksivatagnak. *Varga Ákos* motoros a 60., *Szalay Balázs-Bunkóczy László* autósok a 29. lett. A kamionosok közül a *Darászi Gábor-Szalai Norbert-Rack György* trió a 17., *Szobi Balázs-Éder Attila-Jobbágy Ákos* a 25. helyen ért célba. Az utóbbi csapat idejéből egy órát jóváírtak, mert sok autónak segítettek. Az idei év 14., utolsó szakaszán megszületett az eddigi legnagyobb magyar rész siker a Dakaron történetében: *Varga Ákos* a 8. leggyorsabb tudott lenni.

EZ TÖRTÉNT IDÉN

Az autósok mezőnyében minden eddiginél nagyobb esatát hozott az idei verseny.

Először a kétszeres ralivilágbajnok *Carlos Sainz* nyerte sorra a szakaszokat, majd az egykori Formula-1-es pilóta, *Jean-Louis Schlesser* is szakaszt tudott nyerni saját építésű autójával. Az összetettben sokáig az *Stephane Peterhansel* vezetett, aki előbb hatszor motorral, majd az elmúlt két évben autóval is meg tudta nyerni a versenyt, de ő az egyik szakaszon fának csapódott, és így csapattársa, a szintén Mitsubishi-s, egy-

kori sívilágbajnok *Luc Alphand* kezébe adta a győzelmet. A motorosok mezőnyében valamivel egyértelműbb volt a helyzet, ugyanis a legnagyobb esélyes, címvédő *Cyril Despres* egyik bukása alkalmával megsérült, ezzel rengeteg időt veszített, így a végig megbízható teljesítményt nyújtó *Marc Coma* nyerte a viadalt, úgy, hogy szakaszt nem is nyert. *Despres* erejét jelzi, hogy komoly fájdalmai ellenére nem adta föl a versenyt, és végül is a második helyen zárt. A kamionosoknál a Kamazzal versenyző *Vlagyimir Chagin* magabiztosan zsebelte be immár ötödik Dakar-elsőségét.

Borbás Bálint 11. a

Köpek aranyból

– Sorold föl a Jézus-kori Palesztína főbb részeit!

– Júdea, Szamária, Gallia...

– Hogy állsz a karácsonyi készüléssel, Fiam?

– Hát, otthon van egy koszorúnk, azt meggyújtjuk mindig...

– Amikor Sámuel fölment a Sínai-hegyre, Jézus egy kőtablára fölírta neki a parancsokat...

– Sámuel olajos korsót öntött Saul fejére, így fölkenete királlyá...

– Hol található és miről nevezetes a Vereckei-hágó?

– Szlovákiában van, és itt törtek be a törökök...

– Indiát tartották az angol korona leg-szebb égkövének...

– Mivel nagyon fölkapott árucikké vált, a XVIII. századi Angliában mindenki gyapjút akart termeszteni...

– Svájc nagyon elszigetelt állam volt, majd találtak egy hágót... a Vereckei-hágót!...

– Zrínyi kilovagolt Szigetvárról és lefejezte I. Szulejmánt...

– Ki az az ángy?

– Apám felesége...

– Néhányan úgy gondolták, hogy megalapítják Lotharingiát. Ez egy teljesen új állam volt. Katonaállam. Itt alakult ki az angol rendiség...

– Az angol parlament kétkamarás volt: felül voltak az arisztokraták, alul a polgárok...

– A skolasztika olyan iskolarendszer, mely kötelezővé teszi egy bizonyos kor fölött, hogy a gyerek tanuljon...

– Az investitúra az egyházon belüli méltóságjogok megvitatásának a kérdése...

– Az investitúra levelezés két ember között. Például VII. Gergely és IV. Henrik között...

– A tatárokkal a Vereckei-hágónál került sor egy döntő ütközetre, méghozzá Muhinál...

– IV. Béla ekkor intézkedett, s kivonult Eger mellé a Salgó folyóhoz...

Papp Attila gyűjtése

Lecke	Adenozin - Infoszféta	Sportpólo	Hálában a labda	Orvos - ludomány	😊
Megjézés (1)	Toklatéko lás	Kelízve mesefigura		A gyorsulás jele	
Könyvet forgat ó				...-mög	
Gyümölcs betejében van				Lángoloz	
	Ellelt az étel	Fordítva a U2 front - embere	Bogár		
			Némán gyűl		
Tennivaló				Lónoszo - gatás	
				Régj	
Megjézés (2)					
Eszkából				Ossze - vissza szó!	
				Duplázza gondozónó	
Te meg én	Sabótti		Ezen a napon	Páratlan Zita!	
	Lám			Köbe vés	
		Dehogy!	Fába minát vés et		
Az északi közép - hegy ség része				Idő - határozó szó	

A rejtvényt Márton Imre készítette.

Miert tagadta meg Péter az Urat? A vicc poénja e havi rejtvényünk megfejtése. A válaszokat 2006. február 5-ig kérjük bedobni szerkesztőségi postaládánkba, vagy elküldeni e-mail címünkre: piarfutar@szepi.hu. Előző rejtvényünk megfejtése: A Messiás boldogságot szokott hozni. Szabó András 14. évfolyamos diákunk nyert könyvet. Jutalmát átveheti a könyvtárban.

DEUTSCHE RUBRIK

Vor dem Halbjahr kann diese Fabel von Aesop für viele Schüler aufschlussreich sein:

DIE BEIDEN FRÖSCHE

Zwei Frösche, deren¹ Tümpel die heiße Sommersonne ausgetrocknet hatte, gingen auf die Wandschaft. Gegen Abend kamen sie in die Kammer eines Bauernhofs und fanden dort eine große Schüssel Milch vor, die zum Abrahmen aufgestellt worden war². Sie hüpfen sogleich hinein und ließen es sich schmecken³.

Als sie ihren Durst gestillt hatten und wieder ins Freie wollten, konnten sie es nicht: die glatte Wand der Schüssel war nicht zu bezwingen, und sie rutschten immer wieder in die Milch zurück.

Viele Stunden mühten sie sich nun verge-

blich ab⁴, und ihre Schenkel wurden allmählich immer matter. Da quakte der eine Frosch: "Alles Strampeln ist umsonst, das Schicksal ist gegen uns, ich geb's auf!" Er machte keine Bewegung mehr, glitt auf den Boden des Gefäßes und ertrank. Sein Gefährte aber kämpfte verzweifelt weiter bis tief in die Nacht hinein. Da fühlte er den ersten festen Butterbrocken unter seinen Füßen, er stieß sich mit letzter Kraft ab und war im Freien.

1. akiknek a ...; 2. ...állítottak fel;
3. megkóstolták; 4. hiába fáradoztak

A vállalkozó kedvűek megfejtéseit a nemes@szepi.hu email címre várom!

Nemes Zsuzsanna

A múlt számban megjelent vers fordítását a következő számban közöljük.

PIÁR FUTÁR - KIADJA a Dugonics András Piarista Gimnázium a **Dugonics András Alapítvány támogatásával. Számlaszám: 10201006-50043341 - SZERKESZTŐSÉG** 6724 Szeged, Balint Sándor u. 14. T: 62/549-090, E-mail: piarfutar@szepi.hu, Lapengedély száma: 2.2.4/1513/2003. Szerkesztőségi ülés minden szerdán 14.30 órától a szerkesztőségben. - **FELELŐS KIADÓ** Szilvássy László SP - **SZERKESZTŐ** Mészáros Ferenc - **MUNKATÁRSÁK** Borbás Balint, Szűcs Péter Pál, Török Tibor, Varga Iván - **FOTÓ** Kádár Levente - **KORREKTÚRA** Mészárosné Szabó Tünde, Papp Attila - **NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS** Férc-Szemes Áron - **NYOMÁS** Friss Nyomda - Megjelenik havonta, 1300 példányban. Kizárólag belső terjesztésre.